מיתיבי כמין כוורת היה לה בתנור [א]ודומה כמין טבלא מרובעת אימא ופיה דומה כמין טבלא מרובעת תניא כמאן דאמר כמין ספינה רוקדת דתניא ארבעה סניפין של זהב היו שם מפוצלין מראשיהן כמין דקרנין היו שסומכין בהן את הלחם שהוא דומה כמין ספינה רוקדת איבעיא להו לחם הפנים נפסל במסעות או אינו נפסל במסעות רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי חד אמר נפסל וחד אמר אינו נפסל מאן דאמר נפסל דכתיב [1]כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתו נפסל ביוצא אף בנסיעתו נפסל ביוצא מאן דאמר אינו נפסל דכתיב [2]ולחם התמיד עליו יהיה ואידך נמי הא כתיב כאשר יחנו כן יסעו לאידך גיסא מה בחנייתו כי לא יצא ממקומו לא מיפסיל אף בנסיעתו כי לא יצא ממקומו לא מיפסיל ואידך נמי הא כתיב ולחם התמיד עליו יהיה אלא כי אתא רב דימי אמר [א]במסודר דכולי עלמא לא פליגי אלא כי פליגי במסולק מאן דאמר נפסל דכתיב כאשר יחנו כן יסעו מה בחנייתו נפסל ביוצא אף בנסיעתו מיפסל ביוצא למאן דאמר אינו נפסל דכתיב [1]ונסע אהל מועד [ב]אע"פ שנסע אהל מועד הוא ואידך נמי הכתיב כאשר יחנו כן יסעו לאידך גיסא מה בחנייתו [ג]כי לא מפיק ליה לא מיפסיל אף בנסיעתו כי לא מפיק ליה לא מיפסיל ואידך נמי הא כתיב ונסע אהל מועד ההוא לדגלים הוא דאתא ואידך [ד]ממחנה הלוים בתוך המחנות נפקא מיתיבי [ה]בשעת סילוק מסעות קדשים נפסלין ביוצא וזבין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצתן מאי לאו אפילו לחם הפנים לא בר מלחם הפנים מה נפשך אי אהל מועד דוקא הוא אפילו קדשים נמי אי אהל מועד לאו דוקא הוא אפילו לחם הפנים נמי אלא כי אתא רבין אמר מר אמר במסודר ומר אמר במסולק ולא פליגי אמר אביי ש"מ יש סילוק מסעות בלילה דאי סלקא דעתך אין סילוק מסעות בלילה אימת מדלי [ג]לצפרא מאי איריא משום יוצא תיפוק לי דאיפסיל ליה בלינה פשיטא [3]ללכת יומם ולילה כתיב מהו דתימא הני מילי היכא דעקור ביממא אבל היכא דלא עקור ביממא בליליא לא מצו עקרי קא משמע לן ורמינהי [ו]הוגללו הפרוכת הותרו הזבין ומצורעין ליכנס לשם אמר רב אשי לא קשיא הא ר' אליעזר הא רבנן דתניא רבי

רש"י

כמין כוורת היה לה בתנור. וזה הדפוס שהוא גלפה בו מרובע והיינו כמין תיבה פרוצה שיש לה שוליים רחבים ומרובעים: **אימא ופיה דומה כו'.** [ד]השוליים עשויין כספינה: **כמין דוקרנין.** כמין [ה]קנים הדוקרנין קנים שיש בהן ענפים הרבה דהוו מפוצלין: **נפסל במסעות.** כשנוסעין ישראל במדבר ומפרקים המשכן ונושאים השלחן עם הלחם כדכתיב (במדבר ד) ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת מי נפסל לחם ביוצא או לא: **בחנייתו נפסל ביוצא.** אם [ו]יוצא חוץ לקלעים כדכתיב והיתה לאהרן ולבניו ואכלוהו במקום קדוש (ויקרא כד): **ולחם התמיד עליו יהיה.** אלמא בקדושתיה קאי: **ממקומו.** [ז]של שולחן: **במסודר.** על השלחן: [ח]**[במסולק].** שעדיין לא הגיע זמן לסלק את זה עד [ט]שנסעו ומ"מ בתוך מחנה הלוים הוא שנושאין אותן [י]עמהן עם המשכן ודגלי מחנה ישראל סביב להם: **כי לא מפיק ליה.** מעזרה והשתא נמי לא אפקיה ממחנה לויה: **לדגלים.** להורות איזה דגל יסע ראשון ואיזה אמצעי ואיזה אחרון: **סילוק מסעות.** [יא]שהפרוכת נגללות: **קדשים נפסלים ביוצא.** שאין להם קלעים ואעפ"כ המחנה קדוש וזבין ומצורעין משתלחין חוץ ממחיצתן מצורע חוץ למחנה ישראל והיו מהלכים בסוף מחנה כדאמר בברכות (דף נד.) את והב בסופה[יד] וזבין חוץ למחנה לויה: **אי אהל מועד דווקא הוא.** אע"ג דהוגללו הפרוכת כדקתני לעיל: ה"ג **אפילו קדשים נמי לא ליפסלו ביוצא ואי אהל מועד לאו דוקא הוא אפילו לחם הפנים נמי ליפסול: אלא כי אתא רבין אמר.** אהל מועד לאו דווקא לדגלים הוא דאתא ומר דמכשיר במסודר דכתיב לחם תמיד עליו יהיה ומר דפסיל במסולק: **ש"מ.** מדקתני קדשים נפסלים משום פסול יוצא: **יש סילוק מסעות בלילה.** שאם היה נעלה הענן בלילה היו נוסעים מיד ולא היו ממתינין עד הבקר: **אימת מידלו.** קלעים: **בלילה לא מצו עקרי.** דכתיב יומם ברישא והדר לילה קמ"ל: **ורמינהי.** [יב]דקתני זבין ומצורעין משתלחין: [יג]**כפסח הבא בטומאה.** כגון שרוב ציבור טמאים כדאמר (פסחים דף סו:) איש נדחה לפסח שני ולא ציבור וטומאת מת הותרה להם כדכתיב (במדבר ט) טמא [יג]נפש אבל לא זיבה וצרעת ורבי

תוספות

כמין כוורת היה לה בתנור. כוורת עגולה היא כדמוכח בפ"ק דשבת (דף ח.) והכא קתני כמין טבלא מרובעת אלא מנוקב ככוורת של קנים שישלוט האור בכולו: **מר** אמר במסודר ומר אמר במסולק ולא פליגי. [ד]מסקנא דשמעתא דלא אמרינן אע"פ שנסע אהל מועד הוא והא דמסיק ליה בפ' בתרא דזבחים (דף קטז:) [ו]היינו לענין קדשים קלים דנאכלין בכל מחנה ישראל ולא בעו אהל מועד ומיהו ק' דבפרק קדשי קדשים (שם דף סא:) מסיק ליה גבי קדשי קדשים דמפרש בשני מקומות קדשים נאכלים קודם שיעמידו הלוים את המשכן ולאחר שיפרקו הלוים המשכן ולא מיפסלי ביוצא משום דאע"פ שנסע אהל מועד הוא ויש לומר דהתם מיירי [טו] [ז](קודם) שנפרס אהל מועד והמזבח וקלעי החצר עומדים במקומן [ח]וא"ת וכיון שנסתלק המזבח היכי מתאכלן הא"ר אלעזר התם מזבח שנפגם אין אוכלין בגינו שירי מנחה ור' ישמעאל בר' יוסי נמי קאמר כל הקדשים שנשחטו שם פסולין ואפילו קדשים קלים והתם מדמי סילוק מסעות לנפגם מזבח וי"ל דאתיא כתנא דפליג אר' ישמעאל בר' יוסי ובקונטרס פי' התם דשני מקומות לאו לאחר שנסעו ונסתלק המזבח קאמר אלא חד מינייהו כדאיתא בעוד שהמשכן נטוי כמשפטו וחד לאחר שפרקוהו קרשיו ויריעותיו ועדיין המזבח במקומו וקודם שיעמידו לוים המשכן דנקט לאו דווקא נקט חדא דלא משכחת לה שיהא המזבח מונח קודם העמדת המשכן שהרי קודם שיתנו בני קהת נושאי המזבחות היו חונין בני גרשון ובני מררי נושאי המשכן ומקימין אותו [טז] [ט]אבל בנסיעתן שהיו מורידין המשכן תחלה [יז]ונושאין בני גרשון ובני מררי אחר דגל ראשון ובני קהת אחר דגל שני כדי שיהו קודמין בני גרשון בחנייתן ומעמידין את המשכן לפני בא בני קהת כדכתיב אחר מסע [יח]בני יהודה (במדבר י) והורד המשכן ואחר שני דגלים כתיב (שם) ונסעו הקהתים נושאי המקדש דהיינו ארון ומזבחות וכלי שרת והקימו בני גרשון המשכן עד בואם של בני קהת ועוד אי בששינו את הסדר מוקמת לה היכי שחטו קרבנם קודם שיעמידו המשכן הא אמרן כאיזהו מקומן (זבחים דף נה:) שלמים ששחטן קודם שיעמידו הלוים את המשכן פסולין ואי גרסינן לה מיתוקמא בששינו את הסדר והכא דאיזהו מקומן שלמים דווקא קאמר ומשום דכתיב בהו ושחטו פתח אהל מועד ולא יליף שאר קדשים מינייהו עכ"ל והא דתנן גבי תמיד (דף ל:) לא היה השוחט שוחט עד שישמע קול שער גדול שנפתח למלוה בעלמא וא"ת ולעיל אמאי איצטריך לשנויי ההוא לדגלים הוא דאתא לימא לקדשים קלים הוא דאתא כדמוכח בפרק בתרא דזבחים (דף קטז:) וי"ל דא"כ לא הוה ליה לממלייה באהל מועד ולוקמה בקדשי קדשים וכגון שהמזבח והקלעים במקומן וי"ל דמשמע ליה ונסע אהל מועד שנסתלק הכל אפילו המזבח: **שמע** מינה יש סילוק מסעות בלילה. פי' בקונטרס מדקתני קדשים נפסלין דאי אין סילוק מסעות בלילה אימת מידלו קלעים בצפרא מאי איריא משום יוצא תיפוק לי דאיפסיל ליה בלינה תימה דלמא נפקא מינה היכא דנסעו באמצע היום דקדשים שנשחטו היום נפסלין משום יוצא ולא משום לינה ונראה לפרש דקאי אפלוגתא דרבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי דאיירי בלחם הפנים ומסקינן דמסולק נפסל במסעות ועל כרחין בשבת לא היו נוסעין דאפילו לא היו תחומין מדאורייתא לא היו יכולין ליסע משום איסור הוצאה ואיסור מחמר להכי דייק דאי אין סילוק מסעות בלילה [יט]תיפסול הלחם בלינה ואי הוה אמרינן דבשום פעם לא היו נוסעין אלא או בתחלת היום או בתחלת הלילה הוה מצינו למימר דדייק מברייתא שפיר: אין

מסורת הש"ס

א) [זבחים סא: קטז:], ב) תוספתא דזבחים פי"ג ה"ב זבחים ס:, ג) [תענית כא:], ד) [במדבר כא], ה) עיין לעיל, ו) צ"ל דאמרינן אע"פ שנסע אהל מועד הוא היינו כו'. נ"ק, ז) נ"ק מ"ז, ח) [ע' בתוס' זבחים דף סא ע"א וע"ע באורך], ט) נ"ל ובנסיעתן היו מורידין כו' ונסעו בני.

תורה אור השלם

1. וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם: במדבר ב יז

2. וְעַל שֻׁלְחַן הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת הַקְּעָרֹת וְאֶת הַכַּפֹּת וְאֶת הַמְּנַקִּיֹּת וְאֵת קְשׂוֹת הַנָּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה: במדבר ד ז

3. וַיְיָ הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה: שמות יג כא

◆

רבינו גרשום

כמין כוורת היה לה בתנור. לחלה והיינו הדפוס ודומה כמין טבלא מרובעת. אלמא דהלחם נמי מרובע כמין תיבה: מהא לא תקשי אימא ופיה של דפוס דומה כמין טבלא. שהיה פיה מרובע מרוחב כדי שיכנים בו הלחם בריוח אבל למטה עשוי הדפוס כמין ספינה רוקדת: ארבע סניפין. ב' לסדר זה וב' לסדר זה: ומפוצלין מראשיהן. כדי לקבל הקנים: כמין דוקרנין. בעין קנין שמתפרדין מלמעלה: נפסל במסעות. כשהיו ישראל נוסעים ממקום למקום היו נושאין את השלחן עם הלחם שעליו: חד אמר נפסל. דכיון דנסעו ממקומן הוה ליה חוץ ממחיצתו: חד אמר אינו נפסל [אם] הוא (ו)במקומו (הוא) על השלחן: מה בחניית המשכן נפסל ביוצא. חוץ ממקומו: אף בנסיעתו (כי לא יצא) ממקומו לא מיפסיל ע"ג השלחן: במסודר. שעדיין ע"ג השלחן לא מיפסיל אע"ג דנסעו: כי פליגי במסולק. שאם סלקוהו מן השלחן בשעת נסיעה וכרכוהו בבגד תכלת שעליו ובפרוכת והוליכוהו: אע"ג שנסע כיון דעדיין הוא כרוך בין הפרכת אהל מועד (הוא) ולא מפסל ביוצא: מה חנייתו כי לא מפיק ליה חוץ לירועות לא מפסיל: ואידך דפסיל והכתיב ונסע אהל מועד דמשמע אף על גב דנסע אהל מועד הוא ההוא (דנסע) לדגלים הוא דאתא. שיהא אהל מועד באמצע הדגלים בין דגל ראובן לדגל אפרים: סילוק מסעות. היינו סילוק אהל מועד: קדשים שהיו שם נפסלין משום יוצא וזבין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצה. כלומר שאין ראוין להכנס באותו מקום שהיה בו אהל מועד מפני שהיה קדוש: מאי לאו דמאי קדשים נפסלין אפילו לחם הפנים קאמר: אי אהל מועד דוקא דאע"ג שנסע אהל מועד הוא אפילו קדשים נמי לא ליפסלו: אלא כי אתא רבין אמר ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי [לא פליגי] מאן דמכשר אמר במסודר ומאן דפסל אמר במסולק ולא פליגי והא ברייתא דאמרה דקדשים נפסלין דמשמע אפילו לחם נמי במסולק קאמר: אימת מדלי. כלומר אימת מסלקי: מצפרא תפוק לי דאיפסול בלינה. דבצפרא אכתי לא עבוד ביה קרבנות והני קדשים דהוו ביה מדאתמול הוו ואי לא מדלי אלא מצפרא הוה בהנהו קדשים נמי פסול לינה אלא מדלא איירי מפסול לינה ש"מ יש סילוק מסעות בלילה: פשיטא דכתיב ללכת יומם ולילה דבליליא נמי מסלקי: מהו דתימא הני מילי דאימתי אזלי בליליא כגון דעקור המסעות ביממא וכו': הוגללו הפרוכות. שנסעו ממקום למקום: הותרו זבין ומצורעין ליכנס לשם וקשיא ההוא דזבין ומצורעין משתלחין חוץ למחיצה:

עין משפט נר מצוה

ה א מיי' פ"ה מהל' תמידין ומוספין הל' ט:

◆

מוסף רש"י

בשעת סלוק מסעות. כשמורידין את המשכן ומסלקין את המזבחות בעת המסעות במדבר קדשים נפסלין. בשר קדשי קדשים, וקס"ד מפני סלוק המזבח הוא מדקתני זבין ומצורעין משתלחין שאין מצורע נכנס לדגלי השבטים ולא זב למחנה לוים נושאי הארון כדאמרינן לקמן (דף סא:) אע"פ שנסע אהל מועד הוא (זבחים ס:). הוגללו הפרוכת. שהיו נגללין בשעת נסיעתן, והיו נוסעין כולן ונלאין זבים ומצורעים ונכנסין במחנה (תענית כא.).

◆

שיטה מקובצת

א] במסודר. גליון פ"ה במסודר על השלחן שעדיין לא הגיע כו' עד שסלקוהו בשבת כו'. וק"ק דהא ע"כ בשבת לא נסעו משום הוצאה ומחמר כמו שכתבו התוס' לקמן ושמא יש לומר כגון שאותו שבת היה יוה"כ שלחם הפנים נאכל לערב במוצאי שבת ולא הספיקו לאכול אותם עד שנסעו ויש סילוק מסעות בלילה כדמוכיח אביי וכן משמע לקמן במתני' חל יוה"כ להיות בשבת החלות מתחלקות לערב עכ"ל הגליון גמרא של קלף: ב] כי לא מפיק ליה. פ"ה כי לא מפיק ליה מעזרה וה"נ לא מפיק ליה ממחנה לויה וקשה דמה יש לנו לדמות עזרה למחנה לויה ונראה דה"פ אף נסיעתו כי לא מפיק ממחנה לויה לא מפסיל דמחנה לויה אקרי אהל מועד בשעת מסע דכתיב ונסע אהל מועד מחנה לוים אלמא דקרוי אהל מועד לפי שאהל מועד בתוכו: ג] מצפרא:

חדושי רגמ"ה

נפסל במסעות. כשהיו ישראל נוסעים ממקום למקום היו נושאים את השלחן וגם הלחם: חד אמר נפסל במסעות. דכיון שנסעו ממקומן הוא יוצא לחוץ ממחיצתו: וחד אמר אינו נפסל. הלחם אם הוא במקומו על השלחן: כי פליגי במסולק. [אם] סלקוהו מן השלחן [בשעת] נסיעה וכרכוהו [בבגד] תכלת שעליו בפרכת והוליכוהו: אע"פ שנסע אהל מועד הוא. כיון דעדיין הוא כרוך בין הפרוכת אהל מועד הוא ולא מפסל בלינה: ההוא לדגלים הוא דאתא. שיהא אהל מועד באמצע הדגלים בין דגל ראובן לדגל אפרים: סילוק מסעות. היינו סלוק אהל מועד: קדשים. שהיו [נשארים] נפסלים משום יוצא: זבים ומצורעים משתלחים חוץ למחנה. כלומר שלא היו ראוין ליכנס באותו מקום שהיה בו אהל מועד מפני שהוא קדוש: אימת מדלי מצפרא. כלומר אימת מסלקו מצפרא: תיפוק לי דאיפסול בלינה. דבצפרא אכתי לא עברא בה קרבנות והני קרבנות הוי ביה מאתמול ואי לא מדלי אלא מצפרא הוה בהנהו קדשים נמי פסול לינה אלא מדלא איירי בפסול לינה ש"מ [יש] סילוק מסעות בלילה. (עכ"ל הרגמ"ה): ד] כו' אבל:

ב) קנים שיש בהן ענפים הרבה דהיינו מפוצלין: ו) אם היה: ז) על השלחן תיבת של נמחק: ח) תיבת במסולק ל"ש ונמחק: ט) שנסעו כ"ע לא פליגי דלא איפסל דהא כתיב לחם הפנים תמיד כי פליגי במסולק שסלקוה בשבת וסדרו אחר ולא הספיקו לאכול אותם עד שנסעו: י) אותן כהנים עמהם על השלחן ודגלי: יא) שהפרוכת נגלל: יב) ורמינהי להא: יג) טמא לנפש: יד) פליגי ממסקנא דשמעתא (משמען: טו) קודם שנפרק אהל מועד מכל וכל: טז) תיבת אבל נמחק: יז) תחלה ונוסעין תיבה ונושאין נמחק: יח) מסע דגל: יט) בלילה תיפוק ליה דאיפסל:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com